

Hvordan er studiet organisert?

Undervisningen organiseres med 4 samlinger av 3 dagers varighet, lagt til lokalområdet. Samlingene kan bli lagt til helger. Den første samlingen er ofte i april og den siste i oktober, fordi deler av undervisningen foregår utendørs på utvalgte lokaliteter. Eksamen avlegges i november.

Hvilken kompetanse gir studiet?

Kurset gir 20 studiepoeng (tilsvarer 6,7 vektall). Selv om man kun får en kort innføring i hvert av de tre fagene, kan dette gi et godt utgangspunkt for å vurdere om man ønsker å gå videre med universitetsstudier innen et av fagene, eller utnytte kurset i en annen sammenheng.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Kryssende geologiske strukturer på Varangerhalvøya: Urgamle, skråstilte berggrunnslag og "unge" strandlinjer dannet etter siste istid.

Tvillinger født i ei hule under evakueringa i 1944.
Foto: Tromsø Museum

Hva mener tidligere kursdeltakere?

"Jeg har fått kunnskap om eget område som gjør at jeg nå ser på Nord-Norge, hjemfylket og hjemkommunen min med nye øyne."

"Jeg har fått mer kunnskap om nærmiljøet. Er blitt nysgjerrig på alt!!"

"Har fått kunnskaper som jeg kan bruke og et nytt perspektiv på lokale forhold."

"Jeg har fått masse spennende basiskunnskaper som har gitt en helhetsforståelse av nåtid og fortid i denne regionen. Det har også gitt inspirasjon til å vite mer og en viss forståelse av hvorfor ting har utviklet seg til å bli som det er nå."

"Har fått oversikt over hjemfylkets betydning i Norges historie."

"Jeg har fått de store linjene på plass i Nord-Norges historie (fra geologien til nyere historie). Kombinasjonen av store linjer og lokal tilknytning er interessant og har gjort det veldig motiverende. Dette gir mersmak!"

For mer informasjon og søknadsskjema, kontakt:

Universitetets videre- og etterutdanning (U-vett)
Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø.

E-post: uvettinfo@uvett.uit.no
Faks: 77 64 55 50
Telefon: 77 64 40 00

Se også internett: www.uvett.uit.no

Forsidebilde: Agathe Hansen på trappa til familiens nedbrente hus i Hammerfest 1945. Hjemkommet etter 2,5 års fangenskap i Ravensbrück. Foto: Tromsø Museum

Videreutdanning fra Universitetet i Tromsø **Nordnorsk landskap og kulturhistorie i et lokalt perspektiv**

Studiet er et videreutdanningstilbud utviklet av Institutt for geologi, Institutt for arkeologi og Institutt for historie ved Universitetet i Tromsø, i samarbeid med Universitetets videre- og etterutdanning (U-vett).

20 studiepoeng

Hvem er studiet beregnet for?

Studiet er rettet mot større lokalområder som en kommune, eller flere nabokommuner som går sammen. De temaer som kurset tar opp, kan brukes i undervisning i skolen, som bakgrunnskunnskap i kommunal planlegging og kan videreutvikles til bruk innen turist- og reiselivsnæringen. Kurset er også velegnet for de som rett og slett ønsker å lære mer om sitt lokalområde.

Det faglige innholdet i studiet.

Studiet gir deltakerne større kunnskap om sentrale geologiske, arkeologiske og historiske forhold, lokaliteter og begivenheter. Det betyr ofte at man starter med et riss av de mer generelle forhold, for så å gå nærmere inn på hvordan dette ser ut i lokalområdet. Siden de lokale forholdene står sentralt i kurset, vil temaene kunne variere litt fra område til område. Målet er at deltakerne etter kurset skal kunne gjenkjenne ulike geologiske og arkeologiske fenomener og dermed se landskapet på en ny måte. De vil kjenne til de store trekkene i den kulturhistoriske utviklingen og ha fått bedre forståelse av hvordan lokale forhold passer inn i et nasjonalt og – kanskje internasjonalt – bilde.

Geologi

Kurset gir innledningsvis en oversikt over jordas oppbygning, samt hvilke krefter og prosesser som kontrollerer dannelsen av hav, land og fjell. Det blir vist hvordan landskap og geologiske forhold i Norge og Nord-Norge har skiftet gjennom tidene. Dagens geologi og landskapsformer blir forklart ut fra den geologiske historien. Mineraler og bergarter vil bli gjennomgått med vekt på lokale forhold og forekomster. Geologiske ressurser i området som har vært kommersielt utnyttet, bl.a. malmer, skifer og sand og grus blir behandlet. I den sammenheng har også dannelsen av kontinentalsokkelen og forekomstene av olje og gass stor interesse. Istidene, og klimaendringer generelt, vil også være et viktig tema. Bergarter, mineraler og forskjellige typer spor etter istidene er blant de emnene som blir behandlet i forbindelse med ekskursjonene.

Arkeologi

Det vil bli gitt en kort oversikt over den kulturhistoriske utviklingen i Nord-Norge fra den første bosetning kort etter siste istid og frem til middelalderen. Her tar vi utgangspunkt i boplasser og andre funn i nærområdet. I tillegg blir det gått mer i detaljer på utvalgte emner som for eksempel bosetningsmønster og ressursutnyttelse i steinalderen. I den forbindelse kan man se på hvilke lokale bergarter som ble brukt til redskaper, og i hvilket omfang klimaendringer påvirket bosetningen. Et annet sentralt tema er den norrøne/norske ekspansjon nordover, og forholdet mellom nordmenn og samer i jernalder og middelalder.

Strandvoller ved Porsangerfjorden – viktige hjelpemidler i rekonstruksjonen av fortiden, både for geologer og arkeologer

Arkeologer og historikere viser i felleskap hvordan kombinasjonen av arkeologiske funn og skriftlige kilder kan gi informasjon om denne tiden. Det vil også bli diskutert hvordan fortiden forvaltes og formidles i dagens samfunn.

Historie

De historiske emnene vil være konsentrert om forholdet mellom lokale ressurser og den generelle samfunnsmessige utviklingen, økonomisk, kulturelt og politisk. Det vil bli lagt vekt på at flere folkegrupper har levd side ved side og i nær kontakt med hverandre over svært lang tid i denne delen av landet. En vil gå inn på hvordan de etniske gruppene på forskjellige vis har tatt i bruk lokale ressurser og satt ulike spor i kulturlandskapet, men også hvordan de har virket sammen bl.a. gjennom handel og bytte av tjenester. Forholdet til storsamfunnet i Norge, Nordkalotten og

resten av verden vil bli berørt. Et sentralt spørsmål vil være hvordan den lokale levemåte og kultur er påvirket av markedsøkonomien, stats- og nasjonsbyggingen, gjenreisningen etter siste verdenskrig, og de siste tiårs globaliserte økonomi.

Ekskursjon til Kvithellhula på Sørøya. I tillegg til å være et interessant geologisk fenomen, er hulen et historisk minne. Her bodde 35 mennesker evakueringsvinteren 1944/45.

Studenter finner 9000 år gamle redskaper på en boplass i Varanger. Alle ryggproblemer er glemt for en stund...

Studenter vurderer størrelsen på et 8-tallsformet ildsted i Varanger.